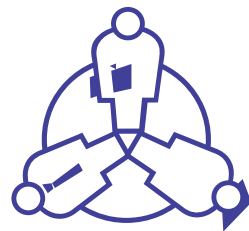

Health Impact Bonds

Veelgestelde Vragen

Contactpersoon:
Johanneke Tummers
j.tummers@nationale-denktank.nl
06-20544128

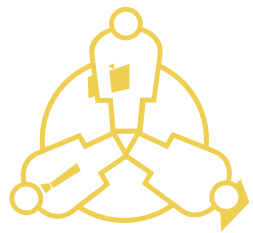
De Nationale DenkTank 2013

Inhoud

Samenvatting

Veelgestelde vragen

Health Impact Bonds maken maatschappelijk verantwoord investeren in gezondheid mogelijk

START

Idee

Health Impact Bonds (HIBs) zijn een innovatieve financieringsconstructie waarbij private partijen geld voorschieten voor kostenbesparende zorginnovaties en rendement ontvangen bij succes

Impact

- HIBs stellen opdrachtgevers, zoals overheden, gemeentes en zorgverzekeraars in staat preventieve en innovatieve maatregelen te nemen zonder financieel risico te lopen.
- HIBs maken uiteenlopende en sectoroverstijgende interventies mogelijk, waarvan de baten pas na meerdere jaren zichtbaar zijn.
- Uiteindelijk stimuleert de private sector de zorgsector om efficiënter te werken.

Implementatie

Voortgang:

- Platform Society Impact organiseert Health Impact Bonds
- VitaValley fungeert als incubator om ideeën te verbeteren

Vanaf nu:

- Artikel op Skipr, in Medisch Contact
- Prijsvraag uitzetten voor beste preventie of innovatie
- Overdracht aan Platform Society Impact
- Commitment zoeken van investeerders
- Commitment zoeken van opdrachtgevers

Call to action

Platform Society Impact, zorginnovatienetwerk VitaValley en de Nationale DenkTank nodigen opdrachtgevers, investeerders en partijen die oplossingen aandragen uit voor de eerste HIBs-stoomsessie in februari 2014

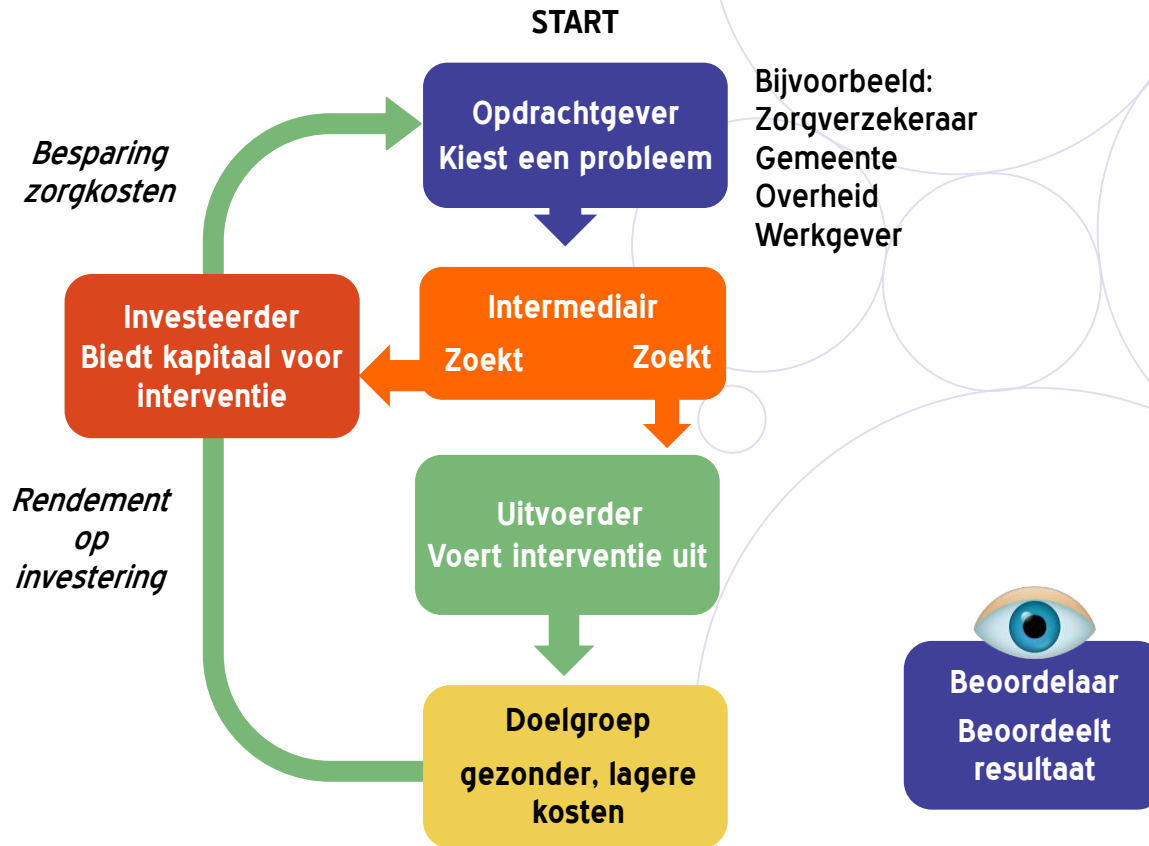

Contactgegevens: Johanneke Tummers | 06-20544128 | j.tummers@nationale-denktank.nl

Wat is een Health Impact Bond? Uitgelegd in 1 minuut

- Een Health Impact Bond is geen reguliere bond: het is een prestatiecontract tussen een opdrachtgever en een intermediaire organisatie gericht op het uitvoeren van interventieprogramma's om preventief gezondheidsproblemen aan te pakken.
- De intermediair schakelt voor deze programma's uitvoerders in en de hiervoor benodigde financiering wordt vooraf beschikbaar gesteld door externe investeerders. De opdrachtgever betaalt alleen uit aan de intermediair als een vooraf afgesproken resultaat is behaald. Het resultaat (maatschappelijk of gezondheidswinst) levert de opdrachtgever in de toekomst kostenbesparingen op.
- De intermediair betaalt de investeerders hun investering met rendement terug. Health Impact Bonds richten zich op sociale investeerders, die op zoek zijn naar zo grote mogelijke sociale- en gezondheidswinst.

Health Impact Bonds maken maatschappelijk verantwoord investeren in gezondheid mogelijk

Spelregel: de opdrachtgever betaalt alleen uit als door de beoordelaar is bepaald dat de interventie heeft gewerkt

Inhoud

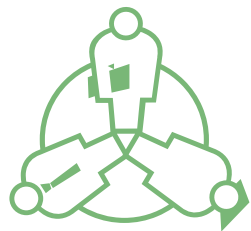
Samenvatting

Veelgestelde vragen

Veelgestelde vragen

1. Waar komt dit idee vandaan?
2. Welk probleem lossen Health Impact Bonds op?
3. Welke aannames zijn er gemaakt?
4. Wat is de rol van elke actor in een Health Impact Bond?
5. Waarom zouden partijen meedoen aan een Health Impact Bond?
6. Hoe richten we dit idee praktisch in?
7. Welke partners ondersteunen dit idee en gaan het uitvoeren?
8. Wat zijn de kosten van Health Impact Bonds?
9. Wie betaalt de intermediair?
10. Hoe verschillen Health Impact Bonds van subsidies en deelneming?
11. Werken Health Impact Bonds voor alle ideeën?
12. Met wie heeft de Nationale DenkTank over Health Impact Bonds gesproken?
13. Bronnen en meer weten?

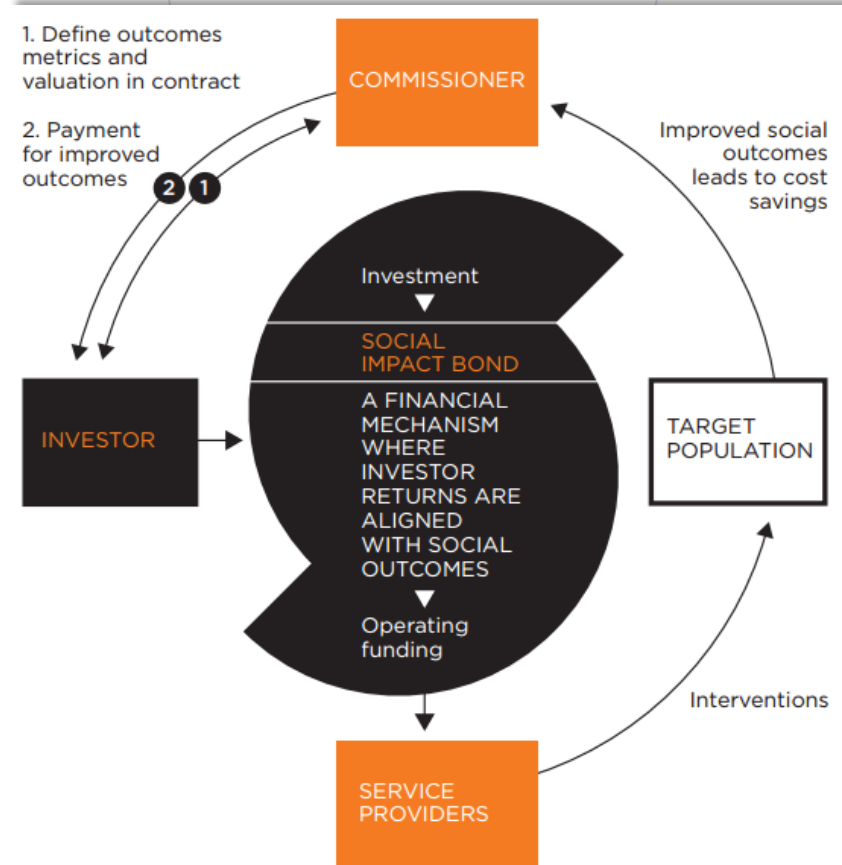
1. Waar komt dit idee vandaan?

Social Impact Bonds

Health Impact Bonds zijn gebaseerd op Social Impact Bonds, een constructie bedacht in het Verenigd Koninkrijk. In deze constructie investeren filantropen (onder de naam Social Finance) in projecten die maatschappelijke baten opleveren. Deze baten moeten liquideerbaar zijn: er moet een partij zijn die er financieel baat bij heeft. In het Verenigd Koninkrijk is dit vaak de overheid; in de Nederlandse zorg zou het bijvoorbeeld de gemeente, de zorgverzekeraar of een werkgever zijn. Uit de financiële baten worden de investeerders terugbetaald.

Het verschil met andersoortige investeringen is dat het verwachte rendement bij Social Impact Bonds lager is. Investeerders verwachten geen grote groei van hun kapitaal, maar vinden het prettig dat hun geld in de maatschappij wordt geïnvesteerd.

De Social Impact Bond: een financieel mechanisme waarin rendement en sociale winst zij aan zij gaan (bron: Social Finance ¹)

2. Welk probleem lossen Health Impact Bonds op?

Preventie en innovatie

- In het Nederlandse zorgstelsel wordt van zorgverleners verwacht dat ze werken aan preventie en innovatie. Helaas komen de financiële baten van deze investeringen niet bij de zorgverleners zelf terecht. Integendeel: de partij die bespaart is de zorgverzekeraar, de gemeente of de werkgever. Deze partijen voelen zich echter niet geroepen om in preventie of innovatie te investeren².
- Een ander financieel nadeel van preventie en innovatie is dat de baten ervan pas op langere termijn zichtbaar zijn².
- We kunnen niet met honderd procent zekerheid zeggen dat deze twee factoren eraan ten grondslag liggen, maar het is duidelijk dat er in Nederland weinig in preventie en innovatie wordt geïnvesteerd³. Zonde, want investeringen in preventie en innovatie kunnen op langere termijn grote gezondheids- en productiviteitswinst opleveren^{4,5}.

3. Welke aannames zijn er gemaakt?

Er is geld

- Bank ABN Amro heeft een Social Impact Fund. ING is er een aan het oprichten. Het Platform Society Impact heeft contact met ABN en weet dat een goed plan een gooi kan doen naar geld uit deze impact funds.
- Naast de banken hebben filantropen in Nederland geld voor maatschappijverbeterende initiatieven. Zo heb je Holland Venture, een investeringsmaatschappij die in ruil voor aandelen kapitaal levert voor zorgstart-ups. Aan de andere kant van het spectrum zijn er subsidies, waar niets voor in ruil wordt gevraagd. Health Impact Bonds zitten tussen subsidies en equity in.

Er zijn interventies

- Innovatieplatform Vitavalley bevestigt dat er in Nederland voldoende ideeën zijn voor zorginnovaties en dat de bottleneck veeleer in durf of efficiënte uitvoering zit. Dit zijn twee eigenschappen die bij private investeerders en uitvoerders soms beter vertegenwoordigd zijn dan bij zorgpartijen.
- Onderzoeksbureau Pharos verzamelt werkende interventies voor doelgroepen met lage sociaal-economische status.
- De manier waarop Health Impact Bonds interventies willen zoeken is echter anders: we laten de ondernemers naar ons toe komen.

Interventies bestaan, maar schalen niet op

1. Versnippering budget

Er zijn veel verschillende potjes geld bij veel verschillende partijen voor innovatie en preventie. Deze potjes samenleggen om interventies op te schalen is moeilijk. Via een Health Impact Bond kan een grote hoeveelheid geld wel vrijgemaakt worden.

2. Risico

Preventie en innovatie vereisen een grote investering nú, terwijl de baten in de toekomst liggen en onzeker zijn. Hierdoor kleeft er een risico aan het financieren van interventies. Vooral bij opschaling zijn traditionele financiers niet bereid dit risico te nemen.

3. Baten liggen ergens anders

Als een zorgverlenende partij werkt aan preventie of innovatie heeft ze daar zelf geen voordeel van. Uit onderzoek van de Nationale DenkTank kwam bijvoorbeeld één geval naar voren waarin een werkende e-health-innovatie niet werd opgeschaald omdat er geen business case was voor het ziekenhuis.

4. Wat is de rol van elke actor in een Health Impact Bond? (Deel 1)

Actor	Rol
Burgers	Het ultieme doel van een HIB is om de gezondheid van de doelgroep te verbeteren. De opdrachtgever en een externe partij leggen contractueel de gezondheidsuitkomsten vast die moeten leiden tot verbetering in het leven van de doelgroep.
Opdrachtgever	De opdrachtgever identificeert waar preventieve programma's nodig zijn, bepaalt de gezondheids- en financiële uitkomsten en committeert zichzelf aan het gehele proces. Het resultaatscontract wordt afgesloten met een investeerder of intermediaire organisatie. De opdrachtgever moet bereid zijn om gegevens te leveren over de doelgroep op verschillende gebieden om zo uiteindelijk te kunnen bepalen of er een verandering optreedt door de interventie.
Intermediair	De intermediair is een externe organisatie die alle betrokken partijen verbind. De intermediair treedt op als de contracterende partij voor de opdrachtgever, verkrijgt financiering van investeerders om uitvoerders in te schakelen en identificeert en selecteert de uitvoerders op basis van de programma's die ze kunnen uitvoeren.
Investeerder	Bij HIBs gaat het om het inschakelen van kapitaal uit de kapitaalmarkt. Private investeerders accepteren dat zij een lager rendement krijgen met –mogelijk- een langere looptijd van hun lening. Ook het risico is hoger. Investeerders kunnen een hoger rendement terugkrijgen op hun investering als de maatschappelijke uitkomsten hoger zijn dan initieel is afgesproken. Daarmee wordt sturing op resultaat en outcome versterkt. Potentiële investeerders zijn bijvoorbeeld maatschappelijk georiënteerde of sociaal geëngageerde kapitaalverstrekkers (filantropen, stichtingen, non-profit organisaties, goede doelen)

4. Wat is de rol van elke actor in een Health Impact Bond? (Deel 2)

Actor	Rol
Uitvoerder	De uitvoerders worden ingehuurd, gefinancierd, ondersteund en aangestuurd door de intermediair. De uitvoerders hebben ervaring met het aanpakken van het gezondheidsprobleem en hebben idealiter bewezen successen geboekt in het verleden en/of zijn er al evaluaties of effectmetingen voorhanden. De uitvoerders kunnen non-profit organisaties zijn, maar ook private partijen waaronder ondernemers.
Onafhankelijke beoordelaar	Een onafhankelijke beoordelaar bepaalt het succes van een programma aan de hand van een meetbare verbetering die is opgetreden in de levens van de doelgroep. Om dit succes te bepalen moeten vooraf duidelijke resultaatsafspraken zijn gemaakt die aan het eind van het programma kunnen worden gemeten. Potentiële beoordelaars zijn bijvoorbeeld universiteiten of accountants.

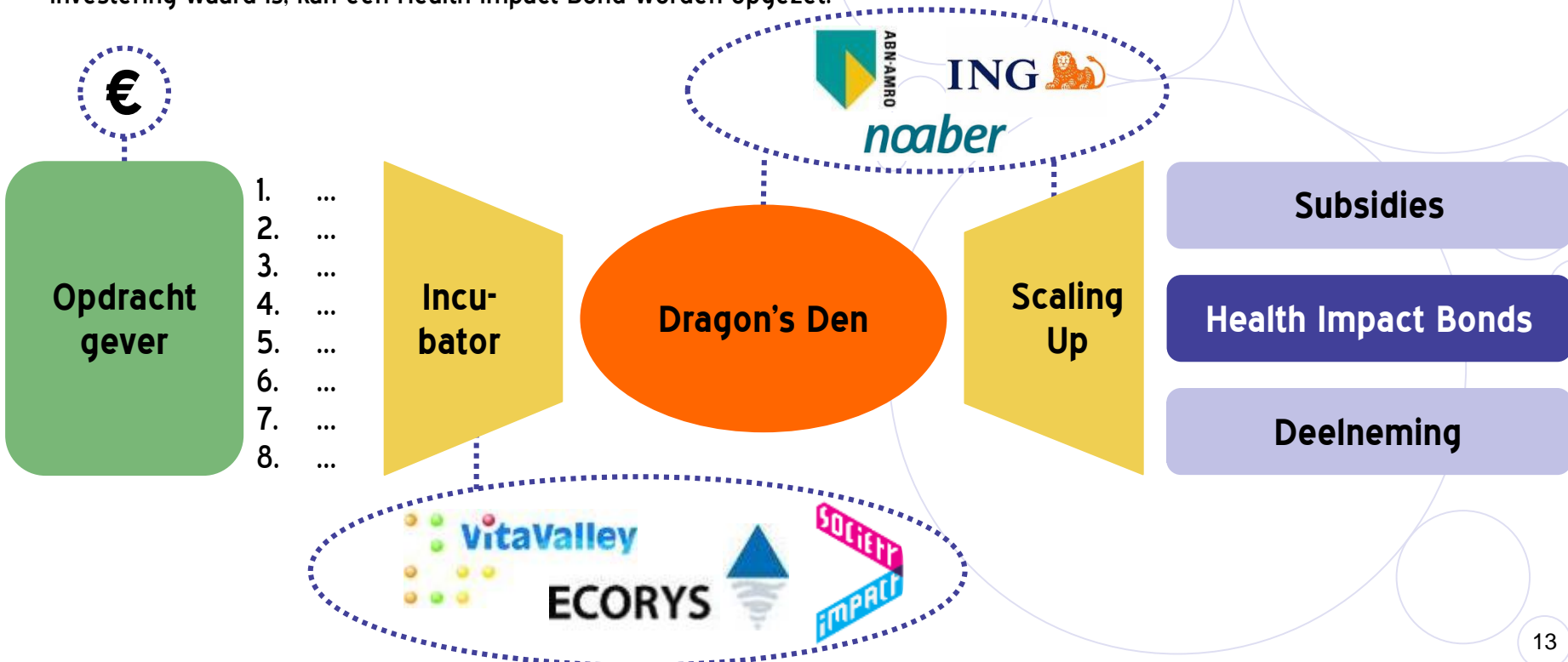
5. Waarom zouden partijen mee doen aan een Health Impact Bond?

Health Impact Bonds bieden kansen voor de partijen die meedoen:

Partij	Kansen
Opdrachtgever	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De mogelijkheid om gezondheidsimpact op te schalen en daarbij partijen in het maatschappelijk middenveld, markt en overheid te verbinden met een gezamenlijk gezondheidsdoel. ▪ Het financiële risico dat de opdrachtgever draagt voor slechte prestaties wordt overgedragen aan intermediairs en private investeerders. ▪ Uiteindelijk een kostenbesparing voor de opdrachtgever
Investeeerder	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Er zijn sociale investeerders, met name mensen met een groot eigen vermogen, die met een deel van dit vermogen sociale problemen willen helpen oplossen. Nu kunnen zij dit alleen doen door hun geld weg te geven (subsidies) of het te investeren in een bedrijf (wat niet altijd de gewenste sociale impact heeft). HIBs biedt een nieuwe manier voor deze investeerders om een deel van het vermogen sociaal te investeren.
Uitvoerder	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Voor de uitvoerders van de interventieprogramma's bieden HIB's de mogelijkheid om vooraf financiering te ontvangen voor een lange periode, wat bestaans- en bedrijfszekerheid biedt. ▪ De mogelijkheid om hun lokaal succesvolle aanpak op grotere schaal uit te rollen.
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ontvangt intensieve dienstverlening van verschillende uitvoerders die samenwerken of complementair aan elkaar diensten leveren. Het dienstenaanbod wordt vaak op maat samengesteld. ▪ HIBs zijn gunstig voor de doelgroep omdat de behaalde resultaten uitgebreid worden gemeten en geëvalueerd met de vraag of de het beoogde gezondheidsresultaat behaald is en dus ook echt verschil heeft gemaakt voor de doelgroep.

6. Hoe richten we dit idee praktisch in?

- De Health Impact Bond Incubator Track (zie schema hieronder) is het proces waarin passende initiatieven voor een Health Impact Bond worden gevonden.
- Allereerst stelt een opdrachtgever (bijvoorbeeld een zorgverzekeraar) de maatschappij voor een gezondheidsprobleem. Hier wordt een prijsvraag voor uitgeschreven: wie lost dit probleem het best op? Voorbeelden zijn valpreventie bij ouderen en diabetes bij migrantengroepen: situaties waar de opdrachtgever veel geld aan kwijt is en waar verbetering denkbaar is.
- De gezondheidsinterventies die worden geopperd om het gestelde probleem op te lossen worden in de Health Impact Bond Incubator doorontwikkeld en aangescherpt. VitaValley, Platform Society Impact en Ecorys begeleiden dit proces van *incubation*.
- De beste ideeën gaan door naar de *Dragon's Den*, waar grote sociale investeerders (zoals het ABN-AMRO Social Impact Fund) de voorstellen beoordelen. Deze stap begint met een analyse om te zien welke gezondheidswinsten ook daadwerkelijk kosten zouden besparen bij de opdrachtgever (zorgverzekeraar, werkgever, gemeente). Als wordt besloten dat het idee een investering waard is, kan een Health Impact Bond worden opgezet.

7. Welke partners ondersteunen dit idee en gaan het uitvoeren?

Society Impact is opgericht in 2012 als een inclusief platform van samenwerkende partijen – o.a. banken, filantropen, overheid en ondernemers - om de markt van sociale ondernemingen in Nederland te vergroten en te versterken. Naast de Social Impact Bonds die Platform Society Impact nu al organiseert wil het ook Health Impact Bonds opzetten.

VitaValley is een zorgincubator die in 2004 is opgericht om innovatie in de zorg te stimuleren. VitaValley zal als specialist betrokken zijn bij het aanscherpen en verbeteren van de ideeën.

Ecorys levert onderzoeks- en adviesdiensten aan publieke en private klanten binnen en buiten Nederland en zal als specialist betrokken zijn bij het maken van kosten-baten analyses van de vraagstukken.

8. Wat zijn de kosten van Health Impact Bonds?

Voor het invoeren van HIBs is een intermediair vereist

- Health Impact Bonds zijn een financiële constructie. Omdat er veel partijen bij nodig zijn is nuttig gebleken om een intermediair aan te stellen. Deze bemiddelt tussen de partijen gedurende het traject. Daarnaast kan de intermediair (samen met een zorgincubator) een rol spelen bij het vinden van sociale ondernemers met goede ideeën. Naast de intermediair is een onafhankelijke beoordelaar nodig die de uitkomst van de interventie meet (bijv. accountancy, wetenschap).
- De begroting om het HIBs concept te implementeren is daarom gelijk aan totale de begroting van de intermediair en de beoordelaar.

9. Wie betaalt de intermediair?

Alle actoren zouden een deel moeten inleggen om de intermediair te bekostigen

- Om de eerste Health Impact Bond af te sluiten organiseert Platform Society Impact samen met VitaValley en de Nationale Denktank een startbijeenkomst in februari 2014.
- De intermediair (Platform Society Impact) zal op zoek gaan naar zorgondernemers met goede ideeën. Idealiter zal de intermediair later ook uit de besparing betaald kunnen worden. Op dit moment worden de kosten van Platform Society Impact betaald door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, in verband met de lopende Social Impact Bonds.
- Wanneer Health Impact Bonds ingezet gaan worden is het logisch dat het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ook bijdraagt aan het bestaan van de intermediair.
- Idealiter betalen alle partijen die later baat hebben bij HIBS en innovatie in de zorg mee aan de activiteiten van de intermediair.

10. Hoe verschillen Health Impact Bonds van subsidies en deelneming?

Alle actoren zouden een deel moeten inleggen om de intermediair te bekostigen

- Bij subsidies krijgt de investeerder niets van zijn geld terug. Bij deelneming (het aanschaffen van aandelen/zeggenschap in een onderneming) krijgt de investeerder net als bij HIBs geld terug, maar komt die winst uit waardestijging van de onderneming in plaats van uit kostenbesparing bij de opdrachtgever. HIBs zijn dus een directe beloning van gezondheidsuitkomsten; deelneming niet. Bovendien is het in het belang van een HIBs-gefinancierde onderneming om mensen gezonder te maken, terwijl bij deelneming de prioriteit van de onderneming bij waardestijging ligt.

11. Werken Health Impact Bonds voor alle ideeën?

Health Impact Bonds alleen inzetten als het echt nodig is

Nee, dit werkt niet voor alle ideeën. Een Health Impact Bond constructie is best complex en het vergt extra coördinatie. Daarom moet je deze constructie alleen gebruiken als het niet via een subsidie of deelneming geregeld kan worden. Daarnaast is het een vereiste dat de gezondheidswinst uit te drukken is in een aantal meetbare indicatoren en geld. Voor deze ideeën kunnen Health Impact Bonds een verschil maken.

Criteria geschikte projecten voor Health Impact Bonds

Bewijs dat de interventie werkt

Meetbare uitkomsten binnen 1-4 jaar

Gedefiniëerde doelgroep

Gedefiniëerde vergelijkingsgroep

Duidelijk aanwijsbare besparingen, die ook 'geliquideerd' kunnen worden

Veel engagement met het onderwerp uit de publieke en private sector

12. Met wie heeft de Nationale DenkTank over Health Impact Bonds gesproken?

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

rivm

achmea

PHAROS

McKinsey & Company

Andersson Elffers Felix

13. Bronnen

1. Corrigan, P, *Social Impact Bonds: A new way to invest in better healthcare*, Social Finance (2011)
2. RVZ, *Preventie van welvaartsziekten: Effectief en efficiënt georganiseerd* (2011)
3. Polder, J.J. en J.P. Mackenbach, *De achterstand inlopen: preventieve gezondheidszorg behoeft financiële inhaalslag*, Medisch Contact 62 (2007) p 828-831
4. RIVM, Nationaal Kompas Volksgezondheid, *Wat is de effectiviteit van preventie?*, 26 september 2013 en <http://www.nationaalkompas.nl/preventie/wat-is-de-effectiviteit-van-preventie-nieuw/>, 7 november 2013
5. Houtman, I., e.a., TNO-rapport, *Waarom werkgevers bewezen effectieve maatregelen wel of niet nemen*, 2 augustus 2012

Meer lezen?

McKinsey & Company, *From Potential to Action: Bringing Social Impact Bonds to the US* (Mei 2012)

Platform Society Impact, *Een verkenning naar de kansen van een innovatief financieringsarrangement* (Juni 2013)